

Centrum sociálnych služieb AMETYST 094 01 Tovarné 117

Výročná správa o činnosti a hospodárení poskytovateľa sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja za rok 2014

Tovarné, 1.marca 2015

OBSAH

1	Sídlo, vznik a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb	3
2	Prevádzkové podmienky poskytovateľa sociálnych služieb	6
3	Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb	11
4	Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb	14
5	Poskytovanie sociálnych služieb	16
6	Financovanie sociálnych služieb	26
7	Priority a ciele zariadenia	29

1 SÍDLO, VZNIK A POSTAVENIE POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Názov zariadenia: Centrum sociálnych služieb AMETYST

Adresa: Tovarné 117, 094 01

IČO: 00696374

DIČ: 2020635485

Právna forma: rozpočtová organizácia VÚC

Riaditeľ: PhDr. Jozef Sabol

Č. telefónu: 057/4495234

Fax: 057 /4495225

e-mail: riaditel@cssametyst-tovarne.vucpo.sk

web: www.cssametyst.eu

Bankové spojenie: Štátna pokladnica

Č. účtu: 7000511523/8180

Zriaďovateľ: Prešovský samosprávny kraj

Centrum sociálnych služieb AMETYST (ďalej len CSS) je zariadením v pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja (ďalej len PSK). Do prevádzky bolo odovzdané 15. júna 1963 ako prvá účelová stavba v rámci Východoslovenského kraja pod názvom Ústav sociálnej starostlivosti. Kapacita zariadenia pri svojom vzniku predstavovala 246 osôb a pracovalo tu 21 zamestnancov. Zaujímavosťou bolo, že v začiatkoch fungovania, keď nebola naplnená kapacita počas školských prázdnin bolo zariadenie využívané na detskú rekreáciu. Do zariadenia sa prijímali predovšetkým občania, ktorí žili sami, nemali rodinných príslušníkov a nemal sa kto o nich starať.

Zariadenie sociálnych služieb prešlo viacerými transformáciami. Viackrát sa menil jeho názov. Z Ústavu sociálnych služieb na Domov dôchodcov, neskôr na Domov

dôchodcov a domov sociálnych služieb. V roku 2009 prešlo zariadenie ďalšou registráciou a zmenil sa názov zariadenia z „Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb“ na „Zariadenie sociálnych služieb v Tovarnom“.

01.01.2012 opätovne došlo k zmene názvu na „**Centrum sociálnych služieb AMETYST**“.

CSS t.č. poskytuje sociálne služby v:

- **Zariadení pre seniorov** s kapacitou 6 miest
- **Domove sociálnych služieb** s kapacitou 50 miest
- **Špecializovanom zariadení** s kapacitou 100 miest

Od 01.09.2014 CSS rozšírilo svoje služby o poskytovanie sociálnych služieb v:

- **Zariadení podporovaného bývania** s kapacitou 12 miest
- **Útulku** s kapacitou 12 miest

V súčasnosti je kapacita zariadenia 180 prijímateľov sociálnej služby (ďalej len prijímateľov) s počtom zamestnancov 88 a je najväčším zariadením v pôsobnosti PSK.

PREDMET ČINNOSTI ORGANIZÁCIE A CIEĽOVÉ SKUPINY

Centrum sociálnych služieb AMETYST v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Vykonáva odborné, obslužné a ďalšie činnosti, zabezpečuje vykonávanie týchto činností alebo utvára podmienky na ich vykonávanie v rozsahu ustanovenom zákonom pre jednotlivé druhy sociálnej služby, ktoré poskytuje.

Domov sociálnych služieb

- poskytuje za podmienok ustanovených zákonom pobytovú sociálnu službu formou celoročnou a týždennou dospelaj fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň je najmenej V alebo fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III.

- poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržbu bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje pracovnú terapiu a záujmovú činnosť, utvára podmienky na úschovu cenných vecí.

Zariadenie pre seniorov

- poskytuje za podmienok ustanovených zákonom pobytovú sociálnu službu formou ambulantnou, týždennou a formou celoročnou fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV alebo poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov

- poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje záujmovú činnosť

a utvára podmienky na úschovu cenných vecí.

Špecializované zariadenie

- poskytuje sa sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba a demencie rôzneho typu etiológie;

- poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, ošetrovateľskú starostlivosť, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva, osobné vybavenie, zabezpečuje pracovnú terapiu a záujmovú činnosť a utvára podmienky na úschovu cenných vecí.

Zariadenie podporovaného bývania

- poskytuje sa sociálna služba fyzickej osobe od 16. roku veku do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a na dohľad pod ktorým je schopná viesť samostatný život

V zariadení podporovaného bývania sa okrem dohľadu

- poskytuje ubytovanie, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, vytvárajú podmienky na prípravu stravy a vykonáva sa sociálna rehabilitácia

Útulok

- v útulku sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať

- v útulku sa poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pracovná terapia, nevyhnutné ošatenie a obuv.
- utvárajú sa podmienky: na prípravu alebo výdaj stravy alebo potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstvá záujmovú činnosť.

Štatutárnym orgánom zariadenia je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva Zastupiteľstvo PSK

CSS hospodári s majetkom vo vlastníctve PSK, ktorý mu bol zverený na plnenie jeho činnosti. Vo vzťahu k iným právnickým a fyzickým osobám vystupuje ako správca a užívateľ tohto majetku.

2 PREVÁDZKOVÉ PODMIENKY POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

CSS je postavené v krásnom prostredí bývalého parku grófa Hadik-Barkóczyho v obci Tovarné. Pozostáva z jednej hlavnej budovy, na ktorú je napojená administratívna budova a kultúrno-spoločenská sála, a dvoch samostatne stojacích bytových jednotiek. V jednom bytovom dome sa poskytujú sociálne služby v Zariadení podporovaného bývania a v druhom bytovom dome sa poskytujú sociálne služby v Útulku. Každý bytový dom má prízemie a poschodie, na každom podlaží sú dva trojizbové byty so sociálnym zariadením. Hlavná budova je dvojpodlažná s bezbariérovým vstupom a so zabezpečením pohybu medzi poschodiami pomocou výtahu.

Vnútorne dispozičné riešenie hlavnej budovy tvoria jednolôžkové a dvôjlôžkové izby, spoločenské priestory, ošetrovňa, kancelárie sociálnych pracovníkov, rehabilitácia, kaplnka. V suteréne sa nachádza práčovňa, sušiareň a údržbárska dielňa.

Pre výkon činností spojených s osobnou hygienou prijímateľov sú na každom podlaží zriadené bezbariérové kúpeľne vybavené sprchou, vaňou a zdvíhacími zariadeniami, ktoré slúžia pre lepšiu manipuláciu so zdravotne a telesne postihnutými prijímateľmi. Na každom podlaží sú tiež spoločné WC.

Spoločné priestory sú riešené veľkoryso s možnosťami využitia na rôzne aktivity pre jednotlivcov alebo skupiny. Ich priestrannosť, svetlosť, vzdušnosť je pozitívom pre celkovú psychoklímu prijímateľov.

Na prízemí sa nachádza rehabilitačná miestnosť. Zariadenie ponúka kvalitné fyzioterapeutické služby – kinezioterapiu, hydroterapiu, elektroterapiu, fytoterapiu, klimatoterapiu a masáže. Rehabilitačná miestnosť je vybavená športovým náradím a náčiním ako sú - rebriny, stacionárny bicykel, stepper, basicline, posilňovacie zariadenie, činky. K ďalšiemu vybaveniu patrí solux, biolampa, diadynamik, masážne vane, perlička, parafín, výrivka na dolné a horné končatiny. Fyzioterapeutické služby sú poskytované pod dohľadom kvalifikovaného personálu, ktorý využíva rôzne fyzioterapeutické metodiky a postupy.

K ďalšej výhode zariadenia patrí psychorelaxačná miestnosť SNOEZELEN.

Snoezellen – jedna z metód alternatívnej medicíny. Ide o multifunkčnú metódu realizovanú vo zvlášť príjemnom prostredí, ktorá využíva svetelné, zvukové, hmatové a čuchové podnety, ktoré vyvolávajú príjemné zmyslové pocity. Cieľom terapie nie je len uvoľnenie, pohoda a spokojnosť prijímateľa, ale aj stimulácia zmyslového vnímania a podpora osobnosti prijímateľa.

Psychorelaxačná miestnosť Snoezelen je vybavená **hudobnou vodnou posteľou**, spĺňa štandardy organizácie ISNA (International Snoezelen Association). Denne je využívaná pre prijímateľov so symptómami demencie, prejavmi nepokoja a agresie.

Prijímateľom sociálnych služieb sa poskytuje celodenné stravovanie - raňajky, desiata, obed, olovrant, večera a pre diabetikov II. večera v priestoroch jedálne, ktorá je umiestnená na medziposchodí. Imobilným a ťažko pohyblivým prijímateľom sa podáva strava priamo pri lôžku. Stravovanie sa poskytuje v súlade so zásadami zdravej výživy, a tiež s prihliadnutím na zdravotný stav prijímateľa a podľa určených stravných jednotiek.

Veľkou výhodou pre našich prijímateľov je kaplnka, kde sa každý týždeň konajú bohoslužby. Do tejto kaplnky prichádzajú prijímatelia, ktorí sú mobilní, ale aj ťažko pohybujúci sa, či už o barlách alebo na invalidnom vozíku.

K areálu zariadenia patrí pomerne veľká záhrada, kde sú vytvorené oddychové zóny parkového typu so záhradným altánkom, ktorý slúži najmä pre relaxáciu prijímateľov, čím prispieva k vhodnej psychoklíme prijímateľov. Časť tejto zóny tvorí lesný ihličnatý a listový porast.

Na dosiahnutie neustáleho procesu skvalitňovania poskytovaných služieb a spríjemnenia pobytu prijímateľov sa v roku 2014 zrealizovali rôzne stavebné práce a stavebné úpravy, financované z rôznych zdrojov. MF SR poskytlo prostriedky na opravu 7 izieb v časti DSS, MPSVaR na rekonštrukciu 1 kúpeľne na ŠZ + nákup zdvíhacieho hydraulického zariadenia, rekonštrukcia časti spojovacej chodby medzi hlavnou a administratívnou budovou bola financovaná zo sponzorských prostriedkov.

Z vlastných prostriedkov (dotácie UPSK) sme v interiérových priestoroch medzi jednotlivými miestnosťami vybudovali bezbariérové prahy, ktoré prispievajú k uľahčeniu pohybu imobilným a ťažko pohyblivým prijímateľom. V rámci zabezpečovania hygieny a plnenia požiadaviek na ubytovacie zariadenia sme vymaľovali a zrekonštruovali ďalšie 2 izby prijímateľov, pričom bol kladený dôraz aj na výber farebných odtieňov malieb, ktoré priaznivo vplyvajú na duševný stav prijímateľov. Pre vylepšenie podmienok ubytovania prijímateľov boli z hľadiska bezpečnosti vymenené staré podlahy z PVC za nové.

3 ŠTRUKTÚRA PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

K 31.12.2014 CSS poskytoval sociálne služby 168 prijímateľom:

- špecializované zariadenie 54

- domov sociálnych služieb 94
- zariadenie pre seniorov 8
- zariadenie podporovaného bývania 0
- útulok 12

V priebehu roka 2014 bolo do zariadenia celkovo prijatých 38 prijímateľov, 12 prijímateľov odišli alebo boli preposúdení do iného zariadenia a 18 prijímateľov zomreli.

Skladba prijímateľov ŠZ, ZpS, DSS: muži 98
ženy 58

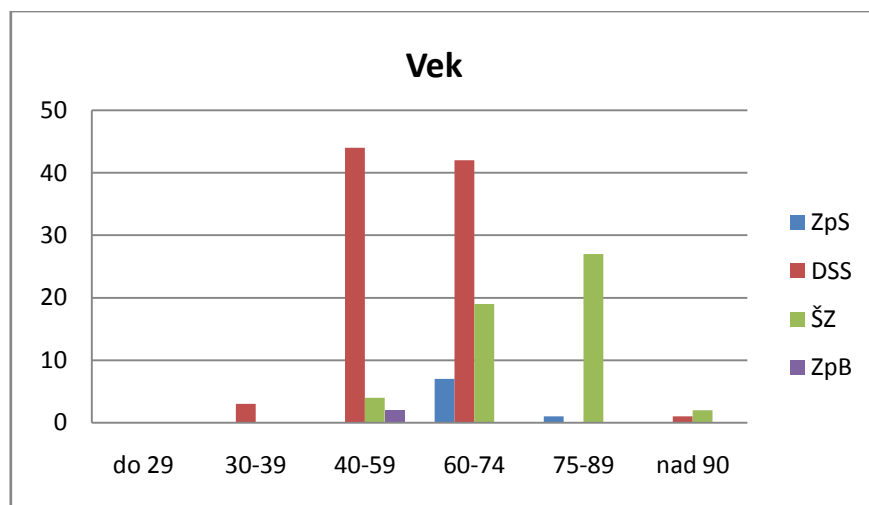
Veková skladba:

do 29 rokov	0
od 30 do 39	3
od 40 do 59	50
od 60 do 74	68
od 75 do 89	28
nad 90	3

Bližšiu štruktúru prijímateľov jednotlivých organizačných jednotiek podľa veku, pohlavia, stupňa odkázanosti a pohybu vid'. nižšie graf č.1-4.

Tabuľka č.1 Štruktúra prijímateľov podľa veku

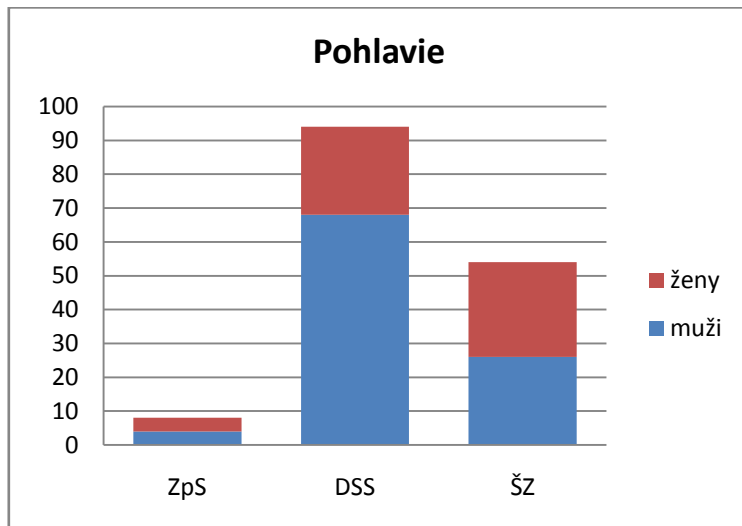
vek	ZpS	DSS	ŠZ	ZpB
do 29	0	0	0	0
30-39	0	3	0	0
40-59	0	44	4	2
60-74	7	42	19	0
75-89	1	4	27	0
nad 90	0	1	2	0

Graf č.1 Štruktúra prijímateľov podľa veku

Tabuľka č. 2 Štruktúra podľa pohlavia

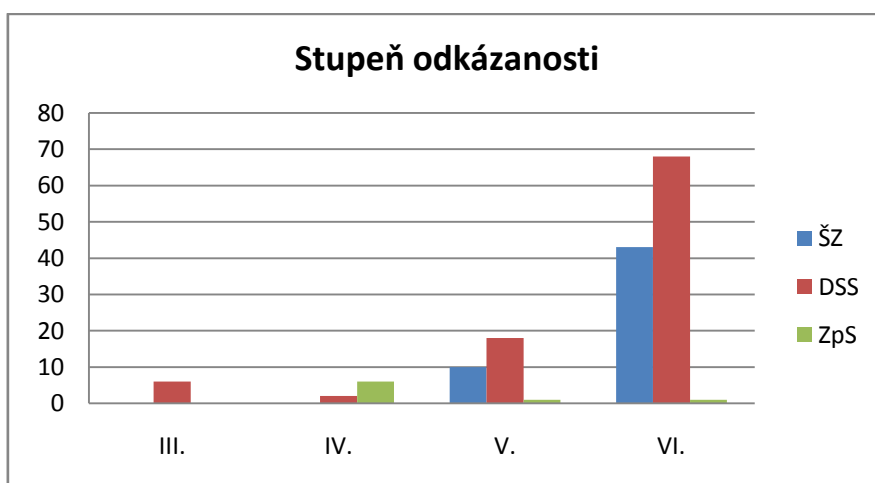
	ZpS	DSS	ŠZ
muži	4	68	26
ženy	4	26	28

Graf č. 2 Štruktúra prijímateľov podľa pohlavia

Tabuľka č.3 Štruktúra prijímateľov podľa odkázanosti.

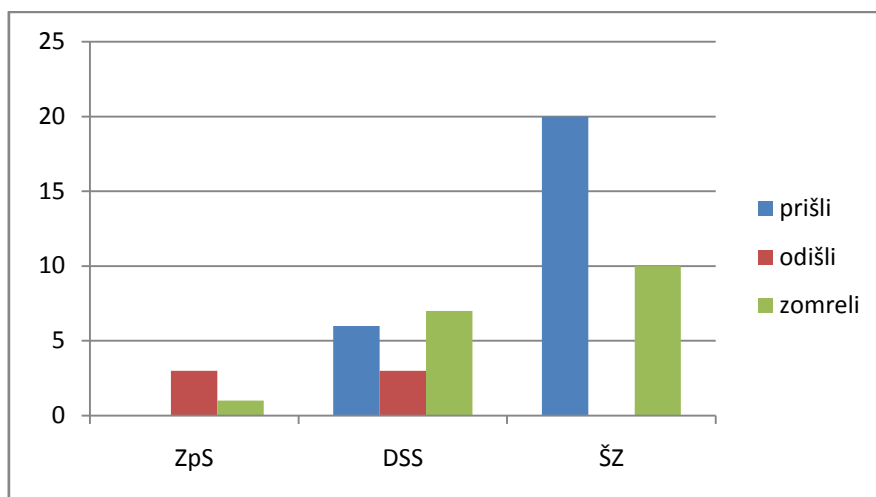
stupeň	ŠZ	DSS	ZpS
III.		6	
IV.		2	6
V.	10	18	1
VI.	43	68	1

Graf č. 3 Štruktúra prijímateľov podľa odkázanosti.

Tabuľka č.4 Štruktúra prijímateľov podľa pohybu

	ZpS	DSS	ŠZ
prišli	0	6	20
odišli	3	3	0
zomreli	1	7	10

Graf č. 4 Štruktúra prijímateľov podľa pohybu

4 PERSONÁLNE PODMIENKY A ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA POSKYTOVATEĽA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Personálne podmienky súvisiace s procesom výberu zamestnancov, ich zaškoľovania a adaptácie sa v našej organizácii riadia smernicou upravujúcou prijímanie a zaškoľovanie pracovníkov v CSS AMETYST.

V roku 2014 pracovalo v zariadení 88 zamestnancov podľa nižšie uvedenej organizačnej štruktúry:

Organizačná štruktúra

Úroveň poskytovaných sociálnych služieb závisí vo veľkej miere od kvalifikovaného personálu. Preto sme v CSS v roku 2014 kládli veľký dôraz na odborné, profesionálne poskytovanie sociálnych služieb na všetkých úrovniach, ktoré zabezpečoval a poskytoval odborne zdatný personál.

Všetci novo prijatí zamestnanci musia ešte pred nástupom do zamestnania splniť kvalifikačné predpoklady v zmysle platnej legislatívy a v priebehu zamestnania si naďalej dopĺňať a zvyšovať svoje vzdelanie.

V zmysle vyššie uvedeného, zamestnávateľ umožnil svojim zamestnancom množstvo školení. Vzdelávanie prebiehalo priebežne internou formou prednášok na úsekových poradách, ale aj absolvovaním vzdelávacích kurzov poriadaných externými vzdelávacími organizáciami. Niektorí zamestnanci absolvovali aj niektoré periodické školenia pri zmene legislatívy, ktoré potrebujú k profesionálnemu výkonu svojej práce.

Z množstva školení vymenúvame aspoň niektoré:

- Štandardizácia kvality v sociálnych službách
- Kontinuálne vzdelávanie zamestnancov priamej práce s prijímateľmi sociálnej služby špecializovaných zariadení zameraných na Alzheimer, parkinson, demenciu
- Psychomotorická demencia
- Reminiscenčná terapia, využitie spomienok v práci so seniormi
- Tímy v procese realizácie individuálnych plánov
- Aktivizácia seniorov a nefarmakologické prístupy v liečbe Alzheimerovej choroby
- Komplexná starostlivosť o ľudí, ktorí trpia alzheimerovou chorobou a demenciami rôzneho typu etiológie
- Mozog a demencia
- Rôzne odborné školenia v oblasti účtovníctva, práce a miezd, v oblasti verejného obstarávania, kurzy odbornej spôsobilosti pracovníkov údržby

5 POSKYTOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Hlavným cieľom CSS AMETYST je zabezpečiť kvalitnú starostlivosť s humánnym a etickým prístupom k prijímateľovi, vytvoriť tak pocit domova, súkromia v súlade s ochranou a rešpektovaním ľudskej dôstojnosti, ľudských práv a základných slobôd tak, aby naše služby, ktoré prijímateľom poskytneme sa čo najviac priblížili k európskemu štandardu.

Zariadenie poskytuje sociálne služby podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov činnosti, ktoré sú zamerané na prevenciu vzniku

nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie, zachovanie alebo obnovu a rozvoj schopnosti prijímateľov viesť samostatný život, zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb, riešenie krízovej situácie fyzickej osoby a prevenciu sociálneho vylúčenia.

V júni 2014 došlo k zmene organizačnej štruktúry zariadenia, sociálny a ošetrovateľsko-opatrovateľský úsek sa zlúčili - priama práca s prijímateľmi - a začali sme pracovať tímovo. Zriadili sme 6 multidisciplinárnych tímov pozostávajúcich z odborných zamestnancov a to sociálnej pracovníčky, sestry, fyzioterapeuta, ergoterapeutky, opatrovateľov a súčasťou tímu je aj upratovačka.

V našom zariadení pristupujeme ku každému prijímateľovi individuálne, citlivo a profesionálne. Zabezpečujeme im nielen základné fyziologické potreby, ale aj pocit istoty, bezpečia, príjemnej atmosféry, domova a to hlavne prístupom zamestnancov a zmysluplným napĺňaním dňa.

Poskytovali sme tieto odborné činnosti:

- **Základné sociálne poradenstvo**

- sociálne pracovníčky zariadenia poskytujú prijímateľom sociálnych služieb a ich rodinným príslušníkom potrebné informácie a v prípade potreby im odporúčajú a sprostredkujú ďalšiu odbornú pomoc. Cieľovou skupinou základného sociálneho poradenstva neboli len prijímatelia zariadenia, ale i záujemcovia o sociálnu službu a ich rodinní príslušníci. Poradenstvo bolo zamerané najmä na zlepšenie informovanosti o podmienkach, možnostiach, formách a miestach poskytovania sociálnych služieb, o podmienkach splnenia kritérií pre poskytovanie sociálnych služieb a pod. Poradenstvo sa poskytovalo osobne, telefonicky a emailovou komunikáciou.

- **Ošetrovateľská a opatrovateľská starostlivosť**

- zariadenie zabezpečuje ošetrovateľskú starostlivosť v spolupráci s Agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti /ADOS/, a sestrami CSS s vysokoškolským vzdelaním a špecializáciou v príslušnom odbore. V rámci ošetrovateľskej starostlivosti sa zariadenie a jeho odborný personál podieľal na jej zabezpečovaní s cieľom predĺžiť a skvalitniť život prijímateľom. Prijímatelia majú zabezpečenú pravidelnú zdravotnú starostlivosť priamo v zariadení prostredníctvom praktického lekára a odborných lekárov, ako sú psychiater a kožný lekár. V prípade potreby sú prijímatelia odvázaní na odborné vyšetrenie do blízkeho mesta.

V rámci skvalitnenia služieb štyri zamestnankyne absolvovali nadstavbový kurz bazálnej stimulácie. Zariadenie v roku 2014 zabezpečilo pre prijímateľov 16

polohovateľných postelí. Zabezpečením týchto postelí sa snažíme o maximálny komfort a vysokú kvalitu života prijímateľov sociálnej služby žijúcich v našom zariadení.

- **Sociálna rehabilitácia**

- je odborná činnosť zameraná na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti prijímateľov sociálnych služieb rozvojom a nácvikom zručností a aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobsluže, pri základných sociálnych aktivitách. V rámci sociálnej rehabilitácie sme využívali priestory slúžiace na ergoterapiu a počas leta sme čo najviac využívali náš park a blízke okolie na prechádzky a relaxáciu v záujme udržania pohyblivosti a sociálnych kontaktov prijímateľov. Zvýšenú pozornosť sme venovali prijímateľom, ktorí sú umiestnení v špecializovanom zariadení. Našou snahou v rámci sociálnej rehabilitácie bolo aktivizovať prijímateľov nefarmakologickým prístupom napr. aj pomocou kufríkov spomienok, ktoré si vyrobili naši prijímatelia za spolupráce príbuzných. Tieto kufríky sú vybavené fotografiami a inými obľúbenými predmetmi. Pri práci s prijímateľmi využívame arteterapiu, biblioterapiu, muzikoterapiu, spev, relaxáciu v SNOEZELEN, pohybové cvičenia, podporujeme rozvoj základných sociálnych zručností, a tým sa snažíme zabezpečiť dôstojný a hodnotný život prijímateľov nášho zariadenia.

- **Pracovná terapia**

V CSS sme pravidelne počas celého roka 2014 poskytovali pracovnú terapiu. Jej cieľom bolo v maximálnej miere podporiť aktivizáciu a samostatnosť prijímateľa, pomôcť prijímateľovi osvojiť alebo udržať si pracovné návyky a zručnosti pri vykonávaní rôznych pracovných aktivít. Pracovná terapia bola realizovaná v dvoch terapeutických miestnostiach a jednej drevárskej dielni. Ide o malú drevársku miestnosť, v ktorej prijímatelia – muži mali možnosť oboznámiť sa s prácou s drevom a získať zručnosti pri narábaní s jednoduchým pracovným náradím (pílenie, obrusovanie, skrutkovanie, vyrábanie výrobkov z dreva, lakovanie a pod). V ďalších dvoch terapeutických dielňach vyhradených na pracovnú terapiu vyrábali prijímatelia pod vedením ergoterapeutky kreatívne výrobky prostredníctvom rôznych techník ako háčkovanie, vystrihovanie, lepenie z papiera, látky, prírodného materiálu. V zariadení máme aj dvoje krosná, na ktorých prijímatelia tkajú rôzne koberce a vankúše. Všetky tieto výrobky vyrobené v rámci pracovnej terapie sme prezentovali na vianočných a veľkonočných výstavách v zariadení, ale aj na výstavách, ktoré každoročne organizuje Prešovský samosprávny kraj.

Pracovná terapia sa vykonávala aj vonku pri skrášľovaní prostredia, napr. jarné a jesenné vyhrabávanie lístia, zametanie chodníkov, úprava kvetinových záhonov.

Okrem toho, že si prijímatelia v rámci pracovnej terapie osvojovali pracovné návyky a rozvíjali motoriku, formovali a prehľbovali sa aj medziľudské vzťahy a komunikácia medzi nimi, vznikali rôzne priateľstvá a upevňovala sa komunita.

• **Kultúrno-zaujmová činnosť**

bola ponímaná ako súčasť vnútorného života a ako jedna z foriem trávenia voľného času. Celoročné plány kultúrno – záujmovej činnosti boli prispôbené individuálnym potrebám, záujmom a požiadavkám našich prijímateľov sociálnych služieb. Počas roka sme organizovali rôzne podujatia pri príležitosti sviatkov, významných udalostí, na ktorých sme si pripomenuli zaujímavé regionálne zvyky, obyčaje a tradície.

Z niektorých úspešných akcií môžeme uviesť:

Fašiangový bal spojený s pochovávaním basy v sprievode masiek. Masky si prijímatelia vyrobili v spolupráci s ergoterapeutmi v rámci pracovnej terapie.

Spoločenské posedenie pri príležitosti „**MDŽ**“. V deň sviatku všetkých žien sa naše prijímateľky tešili pozornosti mužov, ktorí im prišli zaspievať a zarecitovať básne. V tomto roku si ženy pripravili pohostenie samé, keď si upiekli svoj vlastný zákusok.

Jarné a veľkonočné obdobie sme si spestrili maľovaním vajíčok, výrobou rôznych dekorácií. Tie sme potom vystavovali na výstave, ktorú pravidelne organizuje PSK, ale vystavovali sme aj v obci a v našom zariadení.

Už tradične sa v našom zriadení organizuje „**stavanie mája**“ za doprovodu našich spevákov. Akcie sa zúčastnili takmer všetci prijímatelia. Táto tradícia má u nás veľký ohlas. Túto akciu sme ukončili posedením v altánku, spevom a spoločným tancom.

Keďže naši prijímatelia si spomínajú ešte na dávne povojnové časy 8. mája sme zorganizovali posedenie pri vatre, kde nechýbal kvíz a spev.

Každoročne v júni začína „**Liga v kolkoch**“, ide o letnú športovú súťaž o ktorú je veľký záujem. Prijímatelia si zmerajú sily v zhadzovaní kolkov a vyskúšajú svoju športovú zdatnosť.

Mesiac jún bol bohatý na aktivity. V júni sme pripravili ešte ďalšiu akciu „**Jánske ohne**“. Išlo o spoločné stretnutie pri vatre, spojené s opekačkou a rozprávaním o tradíciách.

V mesiaci jún sme sa tiež zúčastnili aj vystúpenia „**Krídla túžby**“, ktoré pravidelne organizuje PSK. Naši prijímatelia si pripravili vystúpenie športom k zdraviu. Hostujúcim zariadením bol DSS v Brezovičke. Športového ducha ukázali aj na športových hrách „**Cemjatska olympiáda**“.

V letných mesiacoch sme zorganizovali aj výlet k rybníku do Vyšného Kazimíra. Tam prijímatelia mali možnosť vidieť výstavu starých poľnohospodárskych strojov a oživiť spomienky na ručné práce na poli. Koniec leta sme ukončili „**dožinkami**“. Naši členovia speváckeho krúžku si pripravili pásmo spevu a hovoreného slova, ako to niekedy vyzeralo na konci žatvy na našich dedinách.

Nakoľko naši prijímatelia radi spievajú každoročne pripravujeme súťaž v speve pod názvom „**Naši sláviči**“. Pri príležitosti „**Mesiaca úcty k starším**“ sa uskutočnilo posedenie s kultúrnym programom a bohatou tombolou.

V mesiaci november si vždy uctieваме pamiatku zosnulých našich prijímateľov. Vyrábame kyticčky, ktoré spoločne odnášame na miestny cintorín a zapálime sviečky.

Sviatočnú atmosféru malo predvianočné a vianočné obdobie, ktoré nám svojimi vystúpeniami spríjemnili pozvaní hostia a dobrovoľníci. Tradične aj tento rok zavítal do nášho zariadenia svätý „**Mikuláš**“ s veľkým košom darčiekov. Atmosféru blížiacich sa vianočných sviatkov dotvorila „**Vianočná akadémia**“, ktorú sme zorganizovali v spolupráci s našim štedrým darcom honorárnym konzulom Ukrajiny Stanislavom Obickým. Medzi pozvanými hosťami nechýbali Peter Stašák, ľudový folklórny súbor Vranovčan, detský súbor Ďateľinka, ľudový rozprávač Jožko Jožka.

Okrem týchto aktivít sa pravidelne realizuje **Denné rozhlasové vysielanie**, ktoré oznamuje ponúkané aktivity počas dňa, blahoželania jubilantom a iné oznamy súvisiace so životom v zariadení.

Medzi významné aktivity, ktoré je potrebné spomenúť patrí návšteva štátneho tajomníka MPSVaR Mgr. Branislav Ondruša v sprievode poslanca národnej rady Slovenskej republiky Ing. Štefana Hrehu.

Samostatnú kapitolu tvorí partnerstvo CSS AMETYST s družobným zariadením Domov u fontány, Přelouč, Pardubický kraj. V priebehu roka 2014 sa uskutočnilo viacero aktivít, ktoré boli v súlade so schváleným Plánom spoločných akcií Prešovského samosprávneho kraja a Pardubického kraja na rok 2014. Išlo o :

- Dva výmenné pobyty prijímateľov soc.služieb - nadviazanie nových priateľstiev
- Dva výmenné pobyty zamestnancov (kuchárky, opatrovatelia) - výmena skúseností v oblasti starostlivosti o prijímateľov sociálnych služieb medzi pracovníkmi oboch zariadení, obohatenie osobného i pracovného života o mnoho nových a príjemných podnetov a stretnutí
- výmena skúseností vedúcich zamestnancov, zameraná na riadenie a kvalitu poskytovaných sociálnych služieb z pohľadu vedúceho zamestnanca a výmenu dobrých praktických skúseností v oblasti riadenia ľudských zdrojov

V rámci záujmovej činnosti u nás pracujú tieto kluby:

Klub čitateľsko – dramatický – schádza sa raz v týždni, jeho hlavnou náplňou je spoločné čítanie časopisov, kníh, nácvik zdramatizovaných scénok, príprava kultúrnych programov k rôznym udalostiam v zariadení, organizovanie besied na rôzne témy.

Klub ručných prác – schádza sa každý deň, členovia sa podľa svojich záujmov venujú zhotovovaniu rôznych predmetov z papiera, textilu, z prírodných materiálov, venujú sa háčkovaniu, pleteniu, vyšívaniu, tkaniu na tkáčskom stroji. Prijímateľom je k dispozícii malá kuchynka, kde si môžu pripravovať čaj, kávu alebo piecť koláčiky.

Klub výtvarný – prijímatelia, ktorí sa zaujímajú o maľovanie pri svojej tvorbe využívajú rôzne techniky – kreslenie ceruzou, uhl'om, maľovanie pastelom, temperovými farbami, akvarelovými farbami, maľovanie na sklo, lepenie koláži.

Klub spoločenských hier – prijímatelia sa schádzajú podľa záujmu. K dispozícii majú rôzne stolové hry – dáma, šachy, človeče nehnevaj sa a iné. Raz ročne sa uskutočňuje turnaj v šachu, v kartových hrách a v letných mesiacoch prebieha tzv. liga v kolkoch.

Klub tanečno- spevácky – schádza sa 2× týždenne, členovia nacvičujú kultúrne programy k rôznym príležitostiam

Za účelom zvýšenia kvality poskytovanej sociálnej služby sa v našom zariadení poskytujú tieto služby:

- kadernícke služby
- pedikúru
- manikúru
- relaxačnú masáž
- kozmetiku.

V zariadení funguje výbor obyvateľov zložený zo zástupcov našich prijímateľov. Členovia výboru tlmočia svoje požiadavky, pripomienky a návrhy, ktoré sa potom spoločne riešia.

Vďaka profesionálnemu, citlivému a ľudskému prístupu zamestnancov zariadenia sme vytvárali optimálne a dôstojné podmienky pre život prijímateľov v zariadení a ich spokojnosť s poskytovaním služieb, čo dokazujú aj výsledky dotazníkového prieskumu na zisťovanie spokojnosti prijímateľov.

Ak vyjadríme celkovú spokojnosť prijímateľov s podmienkami bývania tak až 93 % opýtaných je spokojných.

Spokojnosť s poskytovaním zdravotnej a ošetrovateľskej starostlivosti vyjadrilo taktiež 94 % prijímateľov.

Prijímatelia prejavili spokojnosť aj s kvalitou poskytovanej stravy, spôsobom a prístupom personálu pri podávaní stravy. Čo sa týka kvality poskytovanej stravy 62 % opýtaných je spokojných, s veľkosťou porcie je spokojných 89 % a s kultúrou stolovania a prístupom personálu je spokojných 89 % prijímateľov.

Celková spokojnosť s kultúrno-zaujmovou činnosťou bola na 74 %.

Zaujímali sme sa ako sú prijímatelia spokojní so službami nad rámec poskytovaných činností, 94 % opýtaných prejavilo spokojnosť.

6 FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

CSS AMETYST je rozpočtovou organizáciou, ktorá je napojená na rozpočet Prešovského samosprávneho kraja. Tvorba, úprava a čerpanie rozpočtu bola v priebehu roka 2014 nasledovná:

a) PRÍJMY / úpravy rozpočtu v €

schválený rozpočet CSS AMETYST na rok 2014 v €	286 298,00
- navýšenie rozpočtu - sponzorské prostriedky 3/2013/Farmis, Unamed	5 000,00
- navýšenie rozpočtu – sponzorské prostriedky Hartmann	2 500,00
- navýšenie rozpočtu – mimorozpočt.prostriedky – stravné zam.1q2014	2 803,00
- navýšenie rozpočtu – mimorozpočt.prostriedky – stravné zam.2q2014	2 917,00
- navýšenie rozpočtu – sponzorské prostriedky OU Tovarné	1 500,00
- navýšenie rozpočtu – mimorozpočt.prostriedky – stravné zam.3q2014	2 838,00
- navýšenie rozpočtu – mimorozpočt.prostriedky – stravné zam.4q2014	2 324,00
upravený rozpočet CSS AMETYST na rok 2014 celkom v €	306 180,00

Plnenie príjmov v zmysle ekonomickej klasifikácie v €

		ZpSaDSS	ŠZ	ZNB a ZPB	Útulok	spolu
212003	Z prenajatých priestorov	589,04				589,04
223001	Za služby soc.starostlivosti	295 574,44	124 287,34	331,00	1 844,97	422 037,75
223001	Za ostatné poskytované služby	336,64	88,00			424,64
223003	Za stravné /OU Topoľovka	669,95				669,95
223003	Za stravné od zamestnancov	6 455,04	4 333,74	33,13	60,35	10 882,26
243	úroky	1,84				1,84
292	iné príjmy	2 825,77				2 825,77
311	sponzorské prostriedky	9 000,00				9 000,00
	spolu	315 452,72	128 709,08	364,13	1 905,32	446 431,25

b) VÝDAVKY / Rozpočet organizácie a jeho úpravy v priebehu roka 2014

schválený rozpočet CSS AMETYST na rok 2014 v €	1 055 143,00
- navýšenie BV - sponzorské prostriedky Farmis, Unamed	5 000,00
- navýšenie BV – sponzorské prostriedky Hartmann	2 500,00
- navýšenie BV – mimorozpočt.prostriedky – stravné zam.1q2014	2 803,00
- navýšenie BV – mimorozpočt.prostriedky – stravné zam.2q2014	2 917,00
- navýšenie BV – dotácia MF SR – oprava 7 izieb DSS	12 000,00
- navýšenie BV – spolufinancovanie PSK na oprave 7 izieb	1 333,00
- navýšenie BV – delimitácia Útulku z Vranova n.T.	5 126,00
- pridelené KV – dotácia MPSVaR – rekonštrukcia kúpeľne a zakúpenie zdviháka / ŠZ	8 774,00
- navýšenie BV – sponzorské prostriedky OU Tovarné	1 500,00
- navýšenie BV – mimorozpočt.prostriedky – stravné zam.3q2014	2 838,00
- navýšenie BV – hmotná zainteresovanosť	11 741,00
- navýšenie BV – mimorozpočt.prostriedky – stravné zam.4q2014	2 324,00
upravený rozpočet CSS AMETYST na rok 2014 celkom v €	1 113 999,00

Čerpanie výdavkov k 31.12.2014 podľa jednotlivých položiek v €

položka	názov	schválený rozpočet	upravený rozpočet	čerpanie	% z UR
610	mzdové prostriedky	550 988	558 468	558 467,72	100,00
620	poistné, príspevky SP a ZP	192 570	192 662	192 660,81	100,00
630	tovary a služby	306 449	348 702	348 705,04	100,00
<i>v tom 631</i>	<i>cestovné</i>	200	855	854,82	99,95
632	<i>energia, voda, plyn, telekomunikácie</i>	95 600	92 907	92 907,90	100,00
633	<i>materiál a dodávky</i>	186 784	204 157	204 159,44	100,00
634	<i>dopravné</i>	4 000	4 946	4 946,57	100,00
635	<i>údržba</i>	0	22 128	22 127,56	100,00
636	<i>nájomné</i>	123	123	123,66	100,54
637	<i>služby</i>	19 742	23 586	23 585,09	100,00
640	bežné transfery	5 136	5 393	5 392,02	99,98
6	Bežné výdavky spolu	1 055 143	1 105 225	1 105 225,59	100,00
70	kapitálové výdavky	0	8 774	8 773,28	99,99
7	Kapitálové výdavky spolu	0	8 774	8 773,28	99,99
	ROZPOČET CELKOM	1 055 143	1 113 999	1 113 998,87	100,00

Z údajov vo vyššie uvedenej tabuľke je zrejmé, že najväčšou položkou čerpania rozpočtu sú výdavky na mzdy a odvody do poisťovních fondov a výdavky na nákup energií a potravín.

V roku 2014 CSS AMETYST realizoval tri akcie financované účelovo určenými finančnými prostriedkami :

1. Dotácia MPSVaR na podporu rozvoja sociálnych služieb podľa §2,písm.a) zákona č.544/2010 Z.z. O dotáciách v pôsobnosti MPSVaR / pridelené kapitálové prostriedky vo výške 8 774,- € - rekonštrukcia 1 kúpeľne ŠZ + nákup zdvíhacieho hydraulického zariadenia (bod d) Kapitálové výdavky).
2. Dotácia v pôsobnosti MF SR / bod c) bežné výdavky, pol. 635 opravy a údržba budov, objektov alebo ich častí - 13 177,57 € - oprava 7 izieb DSS – práce ukončené 6.10.2014.
3. Dotácia Obce Tovarné, účelovo určená na opravu časti spojovacej chodby medzi hlavnou a administratívnu budovou – 1 521,71 € / bod c) bežné výdavky, pol. 635 opravy a údržba budov, objektov alebo ich častí.

Pohľadávky

Prehľad pohľadávok za poskytnuté sociálne služby podľa organizačných jednotiek (čiastky sú uvádzané v €):

CSS AMETYST	ZpSaDSS	ŠZ	ZPB	Útulok
12 332,99	11 229,17	1 103,82	-	-

Prehľad pohľadávok podľa druhu poskytnutej sociálnej služby (čiastky v €) :

položka	čiastka v €
pohľadávky za služby sociálnej starostlivosti	12 282,03
pohľ.za poskytované služby - strava starším občanom obce	50,96
pohľadávky za iné poskytované služby (pohrebné ...)	-
spolu	12 332,99

Pohľadávky po lehote splatnosti : k 31.12.2014 má CSS pohľadávky po lehote splatnosti v celkovej výške **12 282,03 €** . Ide o pohľadávky za služby sociálnej starostlivosti u prijímateľov s nízkym dôchodkom. Oproti 31.12.2013 sa stav pohľadávok po lehote splatnosti zvýšil o 2 350,29 €. Z celkovej čiastky pohľadávok po lehote splatnosti bola čiastka **2 599,37 € už uhradená** v prvých januárových dňoch roku 2015 / oneskorený medzibankový prevod platieb za sociálne služby poskytnuté v decembri 2014.

Pri ostatných pohľadávkach po lehote splatnosti sociálni pracovníci komunikujú s príbuznými prijímateľov sociálnych služieb i s príslušnými inštitúciami a UPSVaR a pohľadávky sú postupne splácané podľa aktuálnych finančných možností každého dlžného prijímateľa.

Záväzky

K 31.12.2014 zariadenie evidovalo neuhradené záväzky vo výške 4 912,00 €. Všetky evidované záväzky sú splatné v 1/2015, zariadenie nemalo a **nemá záväzky po lehote splatnosti**.

Prehľad neuhradených výdavkov podľa položiek rozpočtu :

položka	čísťka v €	poznámka
Pol.632 – energie a komunikácie	4 887,00	Slovak telekom a Orange 12/2014, plyn MAGNA 12/2014
Pol.633 - tovary	-	
Pol. 635 - opravy	-	
Pol.637 - služby	25,00	EM-SA odvoz kuch.odpadu 12/2014
spolu	4 912,00	

Majetok – stav, prírastky, úbytky, vyradený resp. odpredaný majetok

CSS AMETYST spravuje majetok PSK (pozemky, stavby, stroje, dopravné prostriedky, projektová dokumentácia) v hodnote 286 867,77 €. V rámci tohto majetku CSS AMETYST má k 31.12.2014 v evidencii 3 ks motorových vozidiel – Ford Fusion, 9-miestne vozidlo OPEL VIVARO, a 9-miestne motorové vozidlo Citroen JUMPER s hydraulickou zdvíhacou plošinou na prevoz invalidných prijímateľov na invalidných vozíkoch .

V období 1-12/2014 boli zaevidované prírastky investičného majetku v hodnote 8 773,28 € – hydraulická zdvíhací vozík a zrekonštruovaná kúpeľňa na ŠZ, úbytky majetku na súvahových účtoch, okrem pravidelných odpisov, neboli.

Pohyby boli zaznamenané aj v rámci drobného hmotného majetku v operatívnej evidencii na podsúvahových účtoch – vyradenie starého nábytku, kresiel, postelí, stoličiek, hrncov a pod.v celkovej hodnote 8 619,68 € a zaradenie nového nábytku do opravovaných izieb (skrine, stolíky, poličky, dosky za posteľ), nákup dvoch tlačiarň, motorovej kosačky, elektrických nožníc, teplovzdušnej pištole, 2 varných kanvíc, 2 chladničiek, mikrovlny plus zaradenie delimitovaného majetku z Útulku Vranov n Topľou v celkovej hodnote 8 738,35 €.

Na účte 042 - obstarania dlhodobého hmotného majetku CSS AMETYST eviduje čiastku 26 775,- € - projektová dokumentácia z roku 2009 - rekonštrukcie kotolne a zmena palivovej základne z plynu na drevoštiepku .

7 PRIORITY A CIELE ZARIADENIA

V OBLASTI POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

- poskytovať kvalitné odborné sociálne služby, ktoré rešpektujú dôstojnosť prijímateľov sociálnych služieb a sú založené na princípoch etického kódexu,
- spĺňať štandardy kvality poskytovania sociálnych služieb,
- vytvárať dôstojné prostredie a súkromie prijímateľa,
- zachovávať kontakt s rodinou, blízkymi a komunitami,
- skvalitňovať a rozvíjať systém individuálneho plánovania služby pre prijímateľa,
- znižovať alebo odstrániť následky nepriaznivej sociálnej situácie prijímateľov sociálnej služby,
- pri poskytovaní sociálnych služieb zohľadňovať návyky prijímateľov soc. služieb,
- prijímateľa brať ako rovnocenného partnera na základe úcty, akceptácie a dôvery
- vytvárať možnosti aktivizácie prijímateľov podľa ich schopnosti a možnosti,
- rešpektovať a chrániť dôstojnosť a jedinečnosť človeka.

V OBLASTI LUDSKÝCH ZDROJOV

- dodržiavať maximálny počet prijímateľov soc. služby na jedného zamestnanca,
- pri rozvoji organizácie venovať zvýšenú pozornosť plánovaniu ľudských zdrojov s dôrazom na kvalitné zabezpečenie,
- podporovať profesionálny rast zamestnancov a vytvárať podmienky pre odborný personálny rast zamestnancov, ktorý bude smerovať k uplatňovaniu nových trendov a postupov pri poskytovaní sociálnych služieb,
- vytvárať vhodné a priaznivé pracovné podmienky pre zamestnancov.

V OBLASTI INVESTÍCIÍ A SKVALITŇOVANIA PROSTREDIA

- dokončiť rekonštrukciu všetkých izieb,
- dokončiť rekonštrukcie WC,
- zateplenie hlavnej budovy a výmena okien na administratívnej budove a kultúrno-spoločenskej sále,
- zastrešenie bezbariérového vstupu do hlavnej budovy a úprava prístupovej cesty – priestor pre sanitné vozidlá,
- modernizácia čajových kuchyniek a priestorov na vydávanie stravy na oddeleniach.

Vypracoval kolektív vedúcich pracovníkov

PhDr. Jozef Sabol
riaditeľ CSS AMETYST